

dyslexie

nieuwsbrief

pro 6

RID-oefeningen op school

Kinderen die een dyslexiebehandeling krijgen, moeten veel oefenen met de vaardigheden die zij leren. Dat doen zij vaak thuis. Kinderen willen soms hun huiswerk ook mee naar school nemen.

Het RID is er wat voorzichtig mee om het huiswerk op school te laten doen. Het kan wel, maar dan moet er aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Extra oefenen kan nooit kwaad. Het is aan te raden om structuur in de oefenmomenten aan te brengen. Het kind moet niet één keertje maar een vast moment in de week aparte begeleiding krijgen bij zijn dyslexiehuishwerk. De school moet goed terugkoppelen aan de ouders welk huiswerk is gedaan. De begeleiding moet gebeuren met het materiaal dat het RID aan het kind heeft meegegeven en niet met ander materiaal. Een andere reden om het huiswerk thuis te maken, is dat de dyslexieregeling er ook is gekomen om het onderwijs te ontlasten.

Kinderen krijgen de behandeling waar die thuishoort: bij een gespecialiseerde dyslexiezorgverlener. Als de school zich weer met huiswerk moet gaan bezighouden, betekent dat een extra belasting. Alleen als de structuur van het onderwijs het toelaat, is het daarom te overwegen.

Nieuwsbrief Pro hoort bij de Nieuwsbrief Dyslexie. De inhoud hiervan is speciaal bedoeld voor zorgcoördinatoren, intern begeleiders en leerkrachten.

Informatieavonden

Het RID verzorgt regelmatig informatieavonden over dyslexie en de vergoedingsregeling. Wie graag een avond wil organiseren voor leerkrachten, schoolleiding, intern begeleiders, medezeggenschapsraad of ouderaad, kan een verzoek indienen bij een vestiging in de buurt. In overleg kan worden bepaald waar de nadruk op ligt, zoals bijvoorbeeld de afstemming tussen de school en de zorgverlener. Ook het opstellen van het leerlingdossier of de begeleiding op school kan ter sprake komen.

Kijk voor meer informatie op www.rid.nl of meld u aan via dyslexie.rid@rid.nl.

Speciaal lettertype beter?

Om de zoveel tijd duiken er weer berichten op over een speciaal lettertype voor kinderen met dyslexie. Door de aparte vormgeving van bijvoorbeeld de letters 'd' en 'b' zou de tekst beter leesbaar moeten zijn voor dyslectici.

Patty Gerretsen, directeur Onderzoek en Ontwikkeling van het RID: 'Het blijft een hardnekkig misverstand dat dyslexie te maken zou hebben met een oogprobleem. Kinderen kunnen de teksten die ze voorgeschooteld krijgen prima zien. Met hun ogen is dus ook niets mis. Het gaat om de vertaalslag van de letters naar de klanken. Bij spellen gaat het uiteraard om de omschakeling van klanken naar letters.' Waarom komen er dan toch steeds weer dergelijke lettertypes naar boven? 'Er zijn ook nog altijd mensen die beweren dat een speciale bril kan helpen bij dyslexie. Als kinderen oogproblemen hebben, dan kan een bril uiteraard helpen. Maar dat is iets anders dan het bieden

van een oplossing voor dyslexie. Dat is een heel ander proces. De koppeling van letters aan klanken gebeurt in de hersenen.' Zijn apart vormgegeven lettertypes dan nooit handig bij het lezen?

'Het is best mogelijk dat mensen een voorkeur hebben voor een bepaald lettertype omdat het gemakkelijker leest. Dat is dan een persoonlijke voorkeur en heeft niets met taal- of leesproblemen te maken.'

Evaluatie behandeling minder vaak

Bij de behandeling van dyslexie is het belangrijk om steeds evaluatiemomenten in te bouwen. Op die manier kan worden gekeken of de gevolgde werkwijze voldoende vruchten afwerpt. Eventueel kan de behandelaar dan de werkwijze bijstellen. Voorheen evalueerde het RID na elke 12 behandelingen. Dat hebben we aangepast. Nu gebeurt dit na elke 20 behandelingen.

Er zijn verschillende redenen voor deze aanpassing. Het evalueren van de voortgang van behandeling is bij het RID in verschillende lagen vormgegeven. De behandelaar houdt wekelijks de vinger aan de pols door het controleren van het huiswerk en het inspelen op moeilijkheden die het kind heeft ervaren bij bepaalde opdrachten. Daarnaast zijn er standaard herhalingsopdrachten en toetsen ingebouwd wanneer bepaalde behandelstof is afgerond. De behandeling is in eerste instantie het individuele gevecht van het kind om zichzelf te verbeteren. En dit wordt op deze manier goed gevolgd.

De vaste evaluatiemomenten na 20 weken hebben een ander doel: hierbij wordt met genormeerde testen gekeken of het kind met de vooruitgang die het boek in staat is de achterstand ten opzichte van groepsgenoten te verkleinen of in te halen. Uit de wetenschappelijke literatuur is bekend dat de ontwikkeling van de leesvaardigheden, en met name de opbouw van efficiënt werkende letter-klank koppelingen, bij een zich normaal

ontwikkeld kind een proces van jaren is. Het is dus niet zinvol een dergelijke ontwikkeling in een te korte periode in kaart te brengen bij iemand met dyslexie. Evalueren gaat ten koste van behandeltijd. Minder evalueren betekent dus dat een kind méér behandeltijd krijgt. Het RID evalueert niet alleen op gezette tijden de behandeling per kind, maar blijft ook kritisch de eigen werkwijze volgen. Hierdoor komen we soms tot de conclusie dat bepaalde handelingen anders of beter kunnen. De aanpassing van de evaluatie is een voorbeeld hiervan.

Regionaal Instituut voor Ontwikkelingsproblemen van start

Kinderen met dyslexie hebben soms ook ontwikkelingsproblemen als ADHD. Voor zowel kinderen als ouders is het lastig als de behandeling van dyslexie niet goed afgestemd kan worden op de behandeling van bijvoorbeeld ADHD. Om die reden werkt het RID vanaf 1 september nauw samen met het RIO (Regionaal Instituut voor Ontwikkelingsproblemen). Het RIO heeft vooralsnog twee vestigingen: in Rotterdam en in Arnhem. In eerste instantie heeft het RIO een aanbod voor kinderen met ADHD. Geregeld start er ook een groepstraining tegen faalangst *Je bibbers de baas*. Meer weten over het RIO? Ga naar www.riozorg.nl. Op de site staat ook een brochure die te downloaden is.

Colofon

REGIONAAL
INSTITUUT VOOR
DYSLEXIE

Dit is een uitgave van het Regionaal Instituut voor Dyslexie (RID), december 2011. Deze Nieuwsbrief Dyslexie is bedoeld om informatie te verstrekken. Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend. Het RID heeft 13 vestigingen, verspreid over het hele land. Zie ook www.rid.nl.

Hoofdkantoor RID Arnhem
Jansbinnensingel 1
6811 AJ Arnhem
T 026-4423294
E dyslexie@rid.nl

RID Almere
Spoordreef 31
1315 GK Almere
T 036-5305138
E almere@rid.nl

SOS Dyslexie/RID Alkmaar
Bergerweg 1
1815 AC Alkmaar
T 072-8508130
E alkmaar@sosdyslexie.nl

RID Amersfoort
Bloemendalse Binnenpoort 5
3811 GD Amersfoort
T 033-4948675
E amersfoort@rid.nl

RID Amsterdam
IJsbaanpad 9
1076 CV Amsterdam
T 020-7162680
E amsterdam@rid.nl

RID Assen
Stationsstraat 29a
9401 KW Assen
T 0592-710900
E assen@rid.nl

RID Breda
Stadionstraat 20
4815 NG Breda
T 076-7114612
E breda@rid.nl

RID Den Bosch
Stationsplein 103
5211 BM Den Bosch
T 073-7114440
E denbosch@rid.nl

RID Den Haag
Muzenstraat 120 (3e etage)
2511 WB Den Haag
T 070-3638400
E denhaag@rid.nl

RID Hengelo (O)
Burgemeester Jansenplein 34
7551 ED Hengelo (O)
T 074-2509181
E hengelo@rid.nl

RID Maastricht
Stationsplein 10
6221 BT Maastricht
T 043-3250432
E maastricht@rid.nl

RID Nijmegen
Keizer Karelplein 32 g
6511 NH Nijmegen
T 024-7110600
E nijmegen@rid.nl

RID Rotterdam
Kruisplein 25 H (2e etage)
3014 DB Rotterdam
T 010-2141222
E rotterdam@rid.nl